

O B S A H.

	Strana
Úvodní slovo redaktorů knihovny	V.
Úvodní slovo překladatelovo	VII.
Předmluva autorova	11
Upozornění autorovo	14

První kniha. O zákonech vůbec.

Kapitola I. O zákonech a jejich vztazích k různým tvorům	15
Kapitola II. O zákonech přirozených	18
Kapitola III. O zákonech pozitivních	19

Druhá kniha. O zákonech, které vyplývají přímo z povahy vlády.

Kapitola I. O povaze tří různých vlád	22
Kapitola II. O vládě republikánské a o zákonech řídicích demokracii	22
Kapitola III. Zákony týkající se podstaty státu aristokratického	27
Kapitola IV. Zákony týkající se podstaty vlády monarchické	30
Kapitola V. O zákonech týkajících se podstaty státu despotického	33

Třetí kniha. O zásadách tří druhů vlád.

Kapitola I. Rozdíl v povaze a zásadách vlády	34
Kapitola II. O zásadách různých vlád	34
Kapitola III. O zásadách demokracie	34
Kapitola IV. O zásadách aristokratické vlády	37
Kapitola V. Občanská ctnost není zásadou vlády monarchické	38
Kapitola VI. Jak se nahrazuje občanská ctnost v monarchické vládě	39
Kapitola VII. O zásadách monarchie	40
Kapitola VIII. Čest není zásadou despotických států	41
Kapitola IX. O zásadách vlády despotické	41
Kapitola X. Rozdíl mezi poslušností k vládě umírněné a poslušností k vládě despotické	42
Kapitola XI. Celková úvaha	44

**Čtvrtá kniha. Zákony o výchově se musí řídit
zásadami vlády.**

	Strana
Kapitola I. Zákony o výchově	44
Kapitola II. O výchově v monarchiích	44
Kapitola III. O výchově ve státě despotickém	48
Kapitola IV. Rozdíl mezi výsledky výchovy u starých Řeků a Římanů a výsledky výchovy naší	49
Kapitola V. O výchově v republice	49
Kapitola VI. O některých státních zřízeních u Řeků	50
Kapitola VII. V jakém případě může býti takovéto zří- zení dobré	53
Kapitola VIII. Výklad jednoho paradoxu týkajícího se výchovy a známého starým Řekům	54

**Pátá kniha. Zákony, které dává zákonodárce, musí vyplývat
ze zásady vlády.**

Kapitola I. Idea této knihy	56
Kapitola II. Co je to občanská ctnost ve státě	56
Kapitola III. Co je v demokracii láska k republice	57
Kapitola IV. Jak se probouzí láska k rovnosti a zdrženlivosti	58
Kapitola V. Jak zákony zavádějí v demokracii rovnost	59
Kapitola VI. Jak mají zákony udržovat v demokracii zdrženlivost	62
Kapitola VII. Jiné prostředky, jak zdůrazňovat zása- dy demokracie	63
Kapitola VIII. Jak mají zákony vyplývat z zásady aristokratické vlády	66
Kapitola IX. Jak vyplývají zákony ze zásad monar- chického státu	70
Kapitola X. O rychlosti při vyřizování státních zále- žitostí v monarchii	71
Kapitola XI. O výbornosti monarchické vlády	72
Kapitola XII. Pokračování předešlé kapitoly	73
Kapitola XIII. Idea despotismu	74
Kapitola XIV. Jaké zákony vyplývají ze zásady despo- tické vlády	74
Kapitola XV. Pokračování předešlé kapitoly	79
Kapitola XVI. O rozdělení moci	81
Kapitola XVII. O darech	82
Kapitola XVIII. O odměnách, které dává panovník	83
Kapitola XIX. Nové důsledky základních principů tří druhů vlád	84

Šestá kniha. Důsledky, které vyplývají z hlavních zásad jednotlivých druhů vlád vzhledem k jednoduchosti civilních a trestních zákonů, k reformě soudů a k systému trestů.

	Strana
Kapitola I. O jednoduchosti civilních zákonů v různých státech	88
Kapitola II. O jednoduchosti trestních zákonů v různých druzích vlád	90
Kapitola III. Ve kterém státě a za jakých okolností nutno soudit podle přesného znění zákona	91
Kapitola IV. O tom, jak projednávat při	92
Kapitola V. Ve kterých státech může být panovník soudcem	95
Kapitola VI. V monarchii ministři nemají být soudci	96
Kapitola VII. O jediném nejvyšším úředníku	97
Kapitola VIII. O žalobách ve státech různých systémů	97
Kapitola IX. O přísnosti trestů ve státech různých systémů	98
Kapitola X. O starých zákonech francouzských	99
Kapitola XI. Je-li zákon ctnostný není téměř potřeba trestů	99
Kapitola XII. O moci trestů	100
Kapitola XIII. Neúčinnost japonských zákonů	102
Kapitola XIV. O duchu, který vládl v římském senátě	104
Kapitola XV. O římských zákonech týkajících se trestů	105
Kapitola XVI. O správném poměru trestu a zločinu	107
Kapitola XVII. O mučení zločinců neboli útrpném právu	108
Kapitola XVIII. O trestech peněžitých a tělesných	109
Kapitola XIX. O zákoně odvety	109
Kapitola XX. O trestání otců místo dětí	109
Kapitola XXI. O milostivosti vladaře	110

Sedmá kniha. Důsledky plynoucí ze zásad tří druhů vlád, týkající se nádhery, přepychu a postavení žen.

Kapitola I. O přepychu	111
Kapitola II. O zákonech o přepychu v demokracii	113
Kapitola III. O zákonech o přepychu ve státě aristokratickém	114
Kapitola IV. O zákonech o přepychu v monarchiích	114
Kapitola V. Kdy zákony o přepychu prospívají monarchii	116
Kapitola VI. O přepychu v Číně	117
Kapitola VII. Osudné následky přepychu v Číně	118
Kapitola VIII. O zdrženlivosti na veřejnosti	119
Kapitola IX. O postavení žen ve státech různých systémů	119
Kapitola X. O domácím soudu u Římanů	120

	Strana
Kapitola XI. Jak se změnilý římské instituce zároveň s vládou	121
Kapitola XII. O poručnictví žen u Římanů	122
Kapitola XIII. O trestech, které stanovili římský císařové na ženskou prostopášnost	122
Kapitola XIV. O římských zákonech o přepychu	124
Kapitola XV. O věnech a svatebních darech ve státech různého režimu	124
Kapitola XVI. Krásný zvyk u Samnitů	125
Kapitola XVII. O vládě žen	126

Osmá kniha. O porušení zásad tří druhů vlád.

Kapitola I. Hlavní myšlenka této knihy	126
Kapitola II. O porušení zásad demokracie	127
Kapitola III. O přehnané rovnosti	129
Kapitola IV. Zvláštní příčina zkaženosti lidu	129
Kapitola V. O porušování zásad aristokratického státu	130
Kapitola VI. O porušování zásad státu monarchického	131
Kapitola VII. Pokračování	132
Kapitola VIII. Nebezpečí porušení zásad monarchické vlády	133
Kapitola IX. Jak se snaží šlechta chránit trůn	133
Kapitola X. O porušování zásad řídicích despotický stát	134
Kapitola XI. Následky vyplývající samy sebou z dobrých zásad a z jejich porušování	134
Kapitola XII. Pokračování	136
Kapitola XIII. Důležitost přísahy u mravného národa	137
Kapitola XIV. Jak sebenepatrnější změna v ústově má v zápětí zničení všech zásad	138
Kapitola XV. Velmi účinné prostředky, jak udržeti tři hlavní zásady	139
Kapitola XVI. Hlavní vlastnosti, kterými se liší republika od jiných státních systémů	139
Kapitola XVII. Vlastnosti, kterými se liší monarchie od ostatních vládních systémů	140
Kapitola XVIII. O tom, že monarchie španělská byla zvláštním případem	141
Kapitola XIX. Zvláštní vlastnosti, které vyznačují stát despotický	141
Kapitola XX. Závěr plynoucí z toho, co bylo naznačeno v předešlých kapitolách	141
Kapitola XXI. O čínské říši	142

Devátá kniha. O zákonech ve vztahu k síle obranné.

Kapitola I. Jak se starají republiky o svou bezpečnost	144
Kapitola II. O tom, že má býti konfederace složena ze států téže povahy, zvláště z republik	146

	Strana
Kapitola III. Jiné věci nutné k existenci federativní republiky	147
Kapitola IV. Jak se starají o svou bezpečnost státy despotické	147
Kapitola V. Jak pečuje o svou bezpečnost monarchie	148
Kapitola VI. O obranné síle států vůbec	148
Kapitola VII. Úvahy	150
Kapitola VIII. Případ, kdy je obranná moc státu menší než moc útočná	150
Kapitola IX. O poměrné síle států	151
Kapitola X. O slabosti sousedních států	151

Desátá kniha. O zákonech ve vztahu k moci útočné.

Kapitola I. O síle útočné	152
Kapitola II. O válce	152
Kapitola III. O právu na výboj	153
Kapitola IV. Několik výhod porobeného národa	155
Kapitola V. Gelon, král syrakuský	156
Kapitola VI. O republice, která se dává na výboj	157
Kapitola VII. Pokračování předešlé kapitoly	158
Kapitola VIII. Pokračování předešlé kapitoly	159
Kapitola IX. O monarchii, která si podrobuje okolní národy	159
Kapitola X. O monarchii, která dobývá jiné monarchie	160
Kapitola XI. O mravech přemoženého národa	160
Kapitola XII. O jednom Kyrově zákoně	161
Kapitola XIII. Karel XII.	161
Kapitola XIV. Alexandros Veliký	163
Kapitola XV. Jakým způsobem uchovat výboje	167
Kapitola XVI. O despotickém státě, který se dal na výboje	167
Kapitola XVII. Pokračování předešlé kapitoly	168

Jedenáctá kniha. O zákonech, které jsou základem politické svobody a které jsou ve vztahu k ústavě.

Kapitola I. Hlavní myšlenka	169
Kapitola II. Různý smysl slova »svoboda«	169
Kapitola III. Co je to svoboda	170
Kapitola IV. Pokračování předešlé kapitoly	170
Kapitola V. O cíli různých vládních systémů	171
Kapitola VI. O anglické ústavě	171
Kapitola VII. O monarchiích, které známe	183
Kapitola VIII. Proč Řekové a Římané neměli zcela jasnou představu o monarchii	184
Kapitola IX. Mínění Aristotelovo o této věci	185
Kapitola X. Mínění jiných politiků o této věci	185

	Strana
Kapitola XI. O báječných králích řeckých	186
Kapitola XII. O královské vládě ve starém Římě a jak tam byla rozdělena trojí moc	187
Kapitola XIII. Všeobecné úvahy o římském státě po vyhnání králů	189
Kapitola XIV. Jak se změnilo rozdělení trojí moci po vyhnání králů	190
Kapitola XV. Jak najednou ztratil Řím, který byl kve- tující republikou, svobodu	192
Kapitola XVI. O zákonodárné moci v římské republice	195
Kapitola XVII. O výkonné moci v římské republice	194
Kapitola XVIII. O soudní moci ve státě římském	195
Kapitola XIX. O správě římských provincií	201
Kapitola XX. Závěr	203

**Dvanáctá kniha. O zákonech, které jsou základem politické
svobody, a o jejich vztahu k občanu.**

Kapitola I. Hlavní myšlenka této knihy	203
Kapitola II. O svobodě občanské	204
Kapitola III. Pokračování předešlé kapitoly	205
Kapitola IV. Svobodu podporují různé druhy trestů a jejich odstupňování	205
Kapitola V. O zločinech, při jejich rozsuzování nutno být zvláště mírný a opatrný	208
Kapitola VI. O zločinu proti přírodě	210
Kapitola VII. O zločinu urážky hlavy státu	211
Kapitola VIII. O zneužívání zločinu svatokrádeže a urážky hlavy státu	211
Kapitola IX. Pokračování předešlé kapitoly	215
Kapitola X. Pokračování předešlé kapitoly	214
Kapitola XI. O zločinných myšlenkách	214
Kapitola XII. O nerozvážných slovech	214
Kapitola XIII. O proviněních spáchaných tiskem	216
Kapitola XIV. Jak tresty urážejí stud	217
Kapitola XV. Jak byli osvobozováni otroci, aby mohli žalovat na své bývalé pány	217
Kapitola XVI. Nactiutrháčství při zločinu urážky hlavy státu	218
Kapitola XVII. O udávání spiknutí	218
Kapitola XVIII. Jak je nebezpečné trestat v republice příliš přísně zločin urážky hlavy státu	219
Kapitola XIX. Jak se přechodně porušuje svoboda v re- publice	220
Kapitola XX. O zákonech, které jsou příznivé svobodě občanů	221
Kapitola XXI. O krutosti republikánských zákonů proti dlužníkům	221
Kapitola XXII. Co ohrožuje svobodu v monarchii	223

	Strana
Kapitola XXIII. O špionech v monarchii	223
Kapitola XXIV. O anonymních dopisech	224
Kapitola XXV. O tom, jak nutno vládnout v monarchii	225
Kapitola XXVI. V monarchii má mít každý přístup k panovníkovi	225
Kapitola XXVII. O mravech monarchů	226
Kapitola XXVIII. Jaké ohledy mají mít monarchové k svým poddaným	226
Kapitola XXIX. O civilních zákonech, které mohou v de- spotických státech přinést trochu svobody	227
Kapitola XXX. Pokračování předešlé kapitoly	228

Třináctá kniha. Vztahy, které jsou mezi vybíráním daní a příjmem státu na jedné straně a svobodou na straně druhé.

Kapitola I. O státních příjmech	229
Kapitola II. Nesprávný názor, že každá míra daní je oprávněná	230
Kapitola III. Daně ve státech, v nichž je část národa při- poutána k hroudě	231
Kapitola IV. O podobném případě v republice	231
Kapitola V. O podobném případě v monarchii	231
Kapitola VI. O podobném případě ve státě despotickém	232
Kapitola VII. O daních ve státech, kde neexistuje ne- volnictví	232
Kapitola VIII. Jak nerušit zdání, že se neplatí daně	234
Kapitola IX. O daní nespravedlivé	235
Kapitola X. Výše daní závisí na vládním režimu	235
Kapitola XI. O peněžních pokutách	236
Kapitola XII. Vztah mezi daněmi a svobodou	236
Kapitola XIII. Jaké vládní systémy mohou zvyšovat daně	237
Kapitola XIV. Druh daní musí odpovídat druhu vlád- ního systému	238
Kapitola XV. Zneužívání svobody	239
Kapitola XVI. Výboje mohamedánů	240
Kapitola XVII. O zvyšování počtu vojska	240
Kapitola XVIII. O slevování daní	241
Kapitola XIX. Je vhodnější pro panovníka a pro lid pro- nájem daní nebo jejich přímá správa?	242
Kapitola XX. O výběřcích daní	243

Čtrnáctá kniha. Vztah zákonů k přírodním podmínkám.

Kapitola I. Hlavní myšlenka	244
Kapitola II. Jak se lidé vespolek liší podle podnebí	244
Kapitola III. Protiklady v povaze některých jižních národů	248
Kapitola IV. Proč se v orientě nemění náboženství, mravy, způsoby a zákony	249

	Strana
Kapitola V. Špatní zákonodárci zdůrazňují špatné vlivy podnebí, kdežto dobří je hledí odstranit	249
Kapitola VI. O vzdělání půdy v teplých krajinách	250
Kapitola VII. O mnišských rádech	250
Kapitola VIII. Krásný čínský zvyk	250
Kapitola IX. Jak povzbuzovat pracovitost	251
Kapitola X. Zákony mající vztah ke střídmosti národů	251
Kapitola XI. Zákony mající vztah k nemocem způsobeným podnebí	253
Kapitola XII. Zákony proti sebevrahům	254
Kapitola XIII. Vliv anglického podnebí	255
Kapitola XIV. Jiné vlivy podnebí	256
Kapitola XV. Důvěra, kterou projevují zákony v národ, se různí podle podnebí	257

Patnáctá kniha. O vztahu zákonů o otroctví k podnebí.

Kapitola I. O otroctví	258
Kapitola II. Původ práva týkající se otroků u římských právníků	259
Kapitola III. Jiný původ otroctví	261
Kapitola IV. Jiný původ otroctví	261
Kapitola V. O otroctví černochů	262
Kapitola VI. Skutečný původ otroctví	263
Kapitola VII. Jiný původ otroctví	264
Kapitola VIII. Zbytečnost otroctví u nás	265
Kapitola IX. O národech, kteří jsou v celku svobodní	266
Kapitola X. Různé druhy otroctví	266
Kapitola XI. Co mají dělat zákony v otázce otroctví	267
Kapitola XII. Zlořády otroctví	267
Kapitola XIII. O nebezpečí hrozícím z příliš velkého počtu otroků	268
Kapitola XIV. O ozbrojených otrocích	269
Kapitola XV. Pokračování předešlé kapitoly	269
Kapitola XVI. Opatření proti otrokům ve státech s umírněným režimem	270
Kapitola XVII. O vztahu mezi pánem a otrokem	272
Kapitola XVIII. O propouštění otroků na svobodu	273
Kapitola XIX. O propuštěncích a eunuších	275

Šestnáctá kniha. Jaký vztah mají zákony o otroctví k podnebí.

Kapitola I. O otroctví v rodině	276
Kapitola II. V jižních krajích je velký tělesný rozdíl mezi obojím pohlavím	276
Kapitola III. Mnohoženství závisí na materiálních podmínkách	278
Kapitola IV. O mnohoženství a jeho různých formách	278

	Strana
Kapitola V. Odůvodnění jednoho malabarského zákona	279
Kapitola VI. O mnohoženství a jeho podstatě	279
Kapitola VII. O stejném zacházení při mnohoženství	280
Kapitola VIII. O zavírání žen při mnohoženství	280
Kapitola IX. Vztah vlády v domácnosti k vládě ve státě	281
Kapitola X. Mravní zásady v orientě	282
Kapitola XI. O otroctví v rodině, které nemá nic společného s mnohoženstvím	283
Kapitola XII. O přirozeném studu	284
Kapitola XIII. O žárlivosti	284
Kapitola XIV. O řízení domácnosti v orientě	285
Kapitola XV. O rozvodu a zapuzení jednoho z manželů	285
Kapitola XVI. O zapuzení a rozvodu u Římanů	287
Sedmnáctá kniha. O vztahu zákonů, týkajících se politického otroctví, k podnebí.	
Kapitola I. O otroctví politickém	289
Kapitola II. Různá statečnost u různých národů	289
Kapitola III. O podnebí v Asii	290
Kapitola IV. Následek toho, co bylo řečeno o podnebí	292
Kapitola V. Výboje severních národů asijských neměly tytéž výsledky jako výboje severních národů evropských	293
Kapitola VI. Jiná vnější příčina otroctví v Asii a svobody v Evropě	294
Kapitola VII. O Africe a Americe	295
Kapitola VIII. O hlavních městech států	295
Osmnáctá kniha. Vztah zákonů k utváření půdy.	
Kapitola I. Jak utváření půdy působí na zákony	296
Kapitola II. Pokračování předešlé kapitoly	297
Kapitola III. O nejlépe obděláných zemích	297
Kapitola IV. Další následek úrodnosti nebo neplodnosti zemí	298
Kapitola V. O obyvatelích ostrovů	299
Kapitola VI. O krajích zvelebených lidskou prací	299
Kapitola VII. O zavodňovacích pracích	300
Kapitola VIII. O vztahu zákonů k výživě národa	300
Kapitola IX. O půdě v Americe	301
Kapitola X. Vztah mezi počtem obyvatelstva a způsobem jeho obživy	301
Kapitola XI. O národech divokých a barbarských	302
Kapitola XII. O mezinárodním právu u nezemědělských národů	302
Kapitola XIII. O civilních zákonech u zemědělských národů	302
Kapitola XIV. O státním zřízení u nezemědělských národů	303
Kapitola XV. O národech, kteří znají peníze	303

	Strana
Kapitola XVI. O civilních zákonech u národů, kteří neznají peníze	304
Kapitola XVII. O politických zákonech u národů, kteří neznají peníze	305
Kapitola XVIII. O síle pověry	305
Kapitola XIX. O svobodě, která je u Arabů, a o otroctví u Mongolů	306
Kapitola XX. O mezinárodním právu u Mongolů	307
Kapitola XXI. O civilních zákonech u Mongolů	307
Kapitola XXII. O civilních zákonech u Germánů	308
Kapitola XXIII. O dlouhých vlasech franských králů	313
Kapitola XXIV. O sňatech franských králů	314
Kapitola XXV. O Childerichovi	314
Kapitola XXVI. O plnoletosti franských králů	315
Kapitola XXVII. Pokračování předešlé kapitoly	316
Kapitola XXVIII. O adopci u Germánů	316
Kapitola XXIX. O ukrutnosti franských králů	317
Kapitola XXX. O shromáždění lidu u Franků	318
Kapitola XXXI. O moci kněží za první dynastie franské	318

**Devatenáctá kniha. Zákony ve vztahu k všeobecným
zásadám, mravům a zvykům národů.**

Kapitola I. O obsahu této knihy	319
Kapitola II. I při nejlepších zákonech je nezbytné, aby byli lidé duševně vyspělí	319
Kapitola III. O tyranii	320
Kapitola IV. Co je duch národa	320
Kapitola V. Ducha národa je nebezpečno měnit	321
Kapitola VI. Všechno nelze napravovat	321
Kapitola VII. Athéňané a Sparťané	322
Kapitola VIII. Následky společenského smyslu	322
Kapitola IX. O marnivosti a pýše národů	323
Kapitola X. O povaze španělů a Číňanů	324
Kapitola XI. Úvaha o tom, co bylo řečeno	324
Kapitola XII. Způsoby a mravy ve státě despotickém	325
Kapitola XIII. O způsobech u Číňanů	325
Kapitola XIV. Jak se mravy a způsoby národů mění přirozenou cestou	326
Kapitola XV. O vlivu způsobu života domácího na život veřejný	327
Kapitola XVI. Jak někteří zákonodárci zbytečně změnili zásady řídící lidský život	327
Kapitola XVII. Zvláštní ráz vládního režimu v Číně	328
Kapitola XVIII. Následky vládní soustavy zmíněné v pře- dešlé kapitole	329
Kapitola XIX. Jak se mohly v Číně tak sloučit nábožen- ství, zákony, mravy a způsoby	330

	Strana
Kapitola XX. Vysvětlení jednoho paradoxu týkajícího se Čínanů	331
Kapitola XXI. Jak vyplývají zákony z mravů a způsobů	332
Kapitola XXII. Pokračování předešlé kapitoly	333
Kapitola XXIII. Jak se zákony řídí mravy	333
Kapitola XXIV. Pokračování předešlé kapitoly	333
Kapitola XXV. Pokračování předešlé kapitoly	334
Kapitola XXVI. Pokračování předešlé kapitoly	334
Kapitola XXVII. Jak zákony mohou přispěti k vytvoření mravů, způsobů a povahy národů	335

